

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 19.05.2015
Vår ref.: 15-332
Deres ref.: 12/5313 FMA EBJ/HKT

Høringsuttalelse - forslag til forskrift til betalingssystemloven § 4-2 - gjennomføring av verdipapir i en insolvenssituasjon

Finansdepartementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om bruk av en insolvent deltakers disponible midler til å gjennomføre oppgjør i insolvenssituasjoner, jf betalingssystemloven § 4 -2 fjerde ledd. Med hjemmel i denne bestemmelsen foreslår VPS og Norges Bank i høringsnotatet at det i forskrift fastsettes at midler, det vil si finansielle instrumenter og innskudd på oppgjørskonti i oppgjørsbank, kan brukes til gjennomføring av verdipapiroppgjør i en insolvenssituasjon.

I høringsnotatet foreslås det å fastsette i forskrift enkelte presiseringer knyttet til hvilke midler som kan benyttes for gjennomføring av verdipapiroppgjør dersom det innledes insolvensbehandling hos en av deltakerne i oppgjøret. Forslaget til forskrift tar sikte på å klargjøre enkelte tolknings spørsmål i gjeldende rett.

Finans Norge oppfatter at bakgrunnen for forslaget er at Norges Bank ønsker å endre punkt 11 i sin avtale med likviditetsbankene om kontohold, oppgjør og pant «for å klargjøre at oppdrag i VPO NOK som er «lagt inn i» VPS før det er innledet insolvensbehandling kan gjøres opp i Norges Bank etter dette tidspunktet selv om [likviditetsbanken] hvis konto i Norges Bank avregningstransaksjonen skal gjøres opp over, settes under insolvensbehandling», jf. høringsnotatet punkt 2.2 nest siste avsnitt.

Finans Norge støtter en slik endring i Norges Bank sitt avtaleverk og eventuelle nødvendige forskriftshjemler. Etter vår vurdering kan dette gi økt oppgjørsgrad dersom en likviditetsbank settes under insolvensbehandling.

Samtidig oppfatter vi at forslaget ikke klargjør eller endrer hvilke transaksjoner som kan gjøres opp dersom en deltaker som ikke er likviditetsbank i VPO NOK (jf VPO regelverket)

settes under insolvensbehandling. Formålet med forskriften er ifølge høringsnotatet å «klargjøre det rettslige grunnlaget for å gjennomføre papir- og pengesiden av verdipapiroppgjøret i insolvenssituasjoner» og å «bidra til økt forutsigbarhet, herunder lav legal risiko, knyttet til behandlingen av en insolvent deltakers oppdrag i verdipapiroppgjøret», jf. høringsnotatet side 1, siste avsnitt. Gitt dette formålet, hadde vi både forventet et forskriftsforslag som gikk lengre i å klargjøre, og eventuelt endre, dagens rettstilstand som fortsatt vurderes som noe uklar knyttet til insolvens hos en deltaker som ikke er likviditetsbank i VPO eller har tilsvarende rolle i et annet verdipapiroppgjørssystem.

§ 2 Gjennomføring av verdipapiroppgjøret i utkast til forskrift slår fast at: "Finansielle instrumenter som er tilgjengelige på oppgjørskonti i et verdipapirregister, og innskudd på verdipapiroppgjørskonti i Norges Bank eller privat oppgjørsbank, kan benyttes for gjennomføring av verdipapiroppgjør samme virkedag som insolvensbehandling iverksettes".

Finans Norge oppfatter at "verdipapiroppgjørskonti i privat oppgjørsbank" i utkastet til forskrift vil være oppgjørskonti i en privat oppgjørsbank som har tillatelse til å drive interbanksystem etter betalingsystemloven § 2-3. Dette kan for eksempel være tilfellet der pengeavregningen fra et verdipapiroppgjørssystem sendes til én privat oppgjørsbank for oppgjør av deltagerens pengeposisjoner. Slik vi forstår forslaget til forskrift vil innskudd på en VPO-deltakers oppgjørskonto i en likviditetsbank (en VPO-deltaker som ikke selv deltar i verdipapiroppgjøret over egen verdipapiroppgjørskonto i Norges Bank) ikke være omfattet. Forslaget til forskrift klargjør dermed ikke om slike innskudd kan benyttes til gjennomføring av oppgjøret. Slik forslaget til forskrift er utformet vil det med hensyn til dagens innretning av pengeoppgjøret for VPO NOK være likviditetsbankens innskudd på sin VPO LOM som kan benyttes til gjennomføring av pengesiden av oppgjøret, selv om det er innledet insolvensbehandling av likviditetsbanken. En oppgjørsdeltakers innskudd på oppgjørskonto hos likviditetsbanken synes ikke å være omfattet av forslaget. Forskriftsforslaget vil derfor bare delvis oppfylle formålet "økt forutsigbarhet, herunder lav legal risiko, knyttet til behandlingen av en insolvent deltakers oppdrag i verdipapiroppgjøret»

Dersom forskriftsforslaget faktisk er ment også å kunne omfatte innskudd som oppgjørsdeltager har avsatt på pengekonto i likviditetsbank kan vi vanskelig se hvorfor dette bare skal gjelde for innskudd i likviditetsbanker som har konsesjon til å drive interbanksystem etter betalingsystemloven § 2-3. Vi mener at et verdipapiroppgjørssystem omfatter oppgjør av både verdipapirssiden og tilhørende pengeside. Det vil da være avtaler mellom deltagerne i et verdipapiroppgjørssystem godkjent av Finanstilsynet som vil være avgjørende for om midler avsatt av deltager på særskilt konto i likviditetsbank kan benyttes i tilfelle det innledes insolvensbehandling av deltageren og ikke hvorvidt likviditetsbanken har tillatelse til å drive et interbanksystem beregnet på andre deltagere og transaksjonstyper enn det som inngår i verdipapiroppgjøret.

I utkast til forskrift § 2 3. ledd står det at "Med oppgjørskonti menes verdipapirkonti og pengekonti som oppdraget angir skal benyttes til oppgjør av oppdraget". Finans Norge synes denne formulering er uklar med hensyn til hva som skal forstås med "oppdrag".

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Tor Johan Bjerkedal
fagdirektør